

Bryssel 18.1.2019
COM(2019) 16 final

Suositus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

**luvan antamisesta aloittaa Amerikan yhdysvaltojen kanssa neuvottelut
teollisuustuotteiden tullien poistamista koskevasta sopimuksesta**

PERUSTELUT

1. SUOSITUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Euroopan komission puheenjohtaja ja Amerikan yhdysvaltojen presidentti pääsivät 25. heinäkuuta 2018 sopimukseen uuden vaiheen käynnistämisestä Yhdysvaltojen ja Euroopan unionin välisissä kauppasuhteissa kaupan helpottamiseksi ja kaupan jännitteiden kärjistymisen välttämiseksi.

Heinäkuun 25. päivänä 2018 hyväksyttiin yhteinen lausuma teollisuustuotteiden tullien poistamisesta, sääntelykysymyksiin ja standardeihin liittyvän yhteistyön lisäämisestä, soijapapujen kaupan helpottamisesta sekä nesteytetyn maakaasun (LNG) kaupan lisäämisestä, jotta Euroopan unioni voi monipuolistaa energiahuoltoa. Osapuolet sopivat myös suojelevansa yhteisvoimin paremmin eurooppalaisia ja yhdysvaltalaisia yrityksiä hyvän kauppataivan vastaisilta käytännöiltä maailmankaupassa sekä tekevänsä tiivistä yhteistyötä samanmielisten kumppaneiden kanssa Maailman kauppajärjestön (WTO) uudistamiseksi.

Yhteisen toimintasuunnitelman toteuttamiseksi perustettiin toimeenpaneva työryhmä, jonka tehtävänä on muun muassa kartoittaa kauppaa helpottavia lyhyen aikavälin toimenpiteitä. Sovittiin, että yhteisen lausuman täytäntöönpanon yhteydessä Euroopan unioni ja Yhdysvallat noudattaisivat täysin sopimuksen henkeä, jollei jompikumpi osapuoli lopeta neuvotteluja. Molemmat osapuolet myös haluavat ratkaista teräs- ja alumiinitariffeihin liittyvät kysymykset.

Euroopan komissio on sitoutunut panemaan täytäntöön 25. heinäkuuta 2018 annetun yhteisen lausuman vilpittömässä mielessä. Komissio keskeyttää neuvottelut Yhdysvaltojen kanssa, jos Yhdysvallat ei noudata 25. heinäkuuta 2018 antamaansa sitoumusta pidättyä uusista kaupanlaajennuslain 232 §:n nojalla toteutettavista EU:n vastaisista toimenpiteistä. Komissio voi myös keskeyttää neuvottelut, jos Yhdysvallat ottaa käyttöön EU:n viennin vastaisia kaupan rajoituksia vuoden 1974 kauppalain 301 §:n tai muun vastaavan Yhdysvaltojen lainsäädännön nojalla.

Teollisuustuotteiden tullien poistamista koskevien neuvottelujen tavoitteena on teollisuustuotteita koskevien kaikkien tullien vastavuoroinen poistaminen niin, että tulleva vähennetään huomattavilta osin sopimuksen tullessa voimaan ja loputkin tullit poistetaan asteittain lyhyen ajan sisällä. Teollisuustuotteisiin luetaan kaikki tavarat WTO:n maataloussopimuksen liitteeseen I sisältyviä tavaroita lukuun ottamatta. Tiettyjen tuotteiden erityisherkkyydet voidaan ottaa huomioon. Tässä yhteydessä EU on valmis ottamaan huomioon tiettyjen autoteollisuuden tuotteiden mahdolliset erityisherkkyydet Yhdysvalloissa.

EU ja Yhdysvallat ovat maailman suurimmat ja yhdentyneimmät taloudet, joilla on pitkä, yhteinen kaupankäyntihistoria ja vastaava talouskehityksen taso. Yhdysvallat on EU:lle tärkein teollisuustuotteiden vientikohde, ja EU:hun tuodaan Yhdysvalloista (Kiinan jälkeen) toiseksi eniten teollisuustuotteita. EU:n ja Yhdysvaltojen välisen tavarakaupan arvo oli 633 miljardia euroa vuonna 2017. Kauppa koostui pääasiassa teollisuustuotteista (598 miljardia euroa, josta 166 miljardin euron arvosta lähinnä koneiden ja laitteiden kauppaa). EU:ssa noin 4,7 miljoonaa työpaikkaa liittyy tuotantoon, joka on tarkoitettu vietäväksi Yhdysvaltoihin. Suurin osa Yhdysvaltojen kanssa käytävästä tavarakaupasta on

teollisuustuotteita (94 % EU:n viennistä ja 95 % tuonnista). EU:n ja Yhdysvaltojen välinen tavarakauppa on kasvanut jatkuvasti 10 viime vuoden aikana.

Yleisesti ottaen teollisuustuotteiden tullit ovat alhaiset sekä EU:ssa että Yhdysvalloissa. Muiden kuin maataloustuotteiden yksinkertaisena keskiarvona ilmaistut suosituimmuustullit ovat EU:ssa 4,2 prosenttia ja Yhdysvalloissa 3,1 prosenttia. Vaikka sovelletut tariffit ovat suhteellisen alhaisia, kauppasuhteidemme pelkkä koko merkitsee sitä, että teollisuustuotteiden kaikkien tariffien poistamisella on merkittävä vaikutus yrityksiin ja kuluttajiin Atlantin molemmin puolin.

Numeerisella yleisen tasapainon mallilla (MIRAGE) tehty sisäinen analyysi osoittaa, että teollisuustuotteiden tullien poistaminen hyödyttäisi molempia osapuolia suunnilleen yhtä paljon kahdensivälisen kaupan lisääntymisenä. EU:n vienti Yhdysvaltoihin kasvaisi 10 prosenttia, ja Yhdysvaltojen vienti EU:hun kasvaisi 13 prosenttia.

Teollisuustuotteiden tullien poistaminen johtanee erityisesti merkittäviin taloudellisiin hyötyihin pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yrityksille), joihin tuotteen markkinoille saattamisen kustannukset vaikuttavat suhteettomasti. Kustannusten aleneminen, muun muassa tullien poistamisen myötä, voi lisätä pk-yritysten viennin kilpailukykyä ja näin olla ratkaiseva tekijä vientiin ryhtymisessä.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Tämän suosituksen soveltamisala rajoittuu 25. heinäkuuta 2018 annetun yhteisen lausuman siihen osaan, joka koskee teollisuustuotteiden tullien poistamista. Yhteinen lausuma hyväksyttiin poikkeusolosuhteissa, jotta vältettäisiin kaupan jännitteiden kärjistyminen EU:n ja Yhdysvaltojen välillä.

Tavoitteena oleva EU:n ja Yhdysvaltojen välisen kaupan jännitteiden lieventäminen noudattaa täysin Euroopan unionista tehtyä sopimusta (SEU), jonka mukaan EU:n olisi kannustettava kaikkien maiden yhdentymistä maailmantalouteen muun muassa poistamalla asteittain kansainvälisen kaupan rajoitukset¹.

Suosituksista neuvottelujen aloittamisesta Yhdysvaltojen kanssa tullien poistamisesta ei tulisi missään nimessä tulkita siten, että komissio olisi halukas poikkeamaan nykyisistä kauppa- ja investointipolitiikoista, kuten todetaan komission tiedonannossa *Kaikkien kauppa: Vastuullisempaa kauppa- ja investointipolitiikkaa*².

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Suositus on yhdenmukainen unionin muiden politiikkojen kanssa.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 207 artiklan 3 kohta ja 4 kohdan ensimmäinen alakohta yhdessä 218 artiklan 3 ja 4 kohdan kanssa.

¹ SEU-sopimuksen 21 artiklan 2 kohdan e alakohta.

² http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/october/tradoc_153846.pdf

Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

SEU-sopimuksen 5 artiklan 3 kohdan mukaan toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta EU:n yksinomaisen toimivallan piiriin kuuluvilla aloilla. Yhteinen kauppapolitiikka on yksi aloista, jotka kuuluvat unionin yksinomaiseen toimivaltaan SEUT-sopimuksen 3 artiklan mukaisesti. Tähän politiikkaan kuuluu kauppasopimuksista neuvottelemisen muun muassa SEUT-sopimuksen 207 artiklan mukaisesti.

- **Suhteellisuusperiaate**

Komission suositus on suhteellisuusperiaatteen mukainen ja tarpeellinen, kun otetaan huomioon tavoitteemme liennyttää kaupan jännitteitä Yhdysvaltojen kanssa.

- **Toimintatavan valinta**

Euroopan unionin neuvoston päätös.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarviointit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta

- **Jälkiarviointit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Sidosryhmiä on kuultu vuodesta 2012 alkaen useasti tullien poistamisesta mahdollisesti koituvista hyödyistä. On järjestetty useita kuulemisia ja kansalaisyhteiskunnan vuoropuhelukokouksia. Tämän ohella Euroopan parlamentissa ja EU:n jäsenvaltioissa on käyty julkisia keskusteluja.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

EU:n ja Yhdysvaltojen välisten tullien poistamisesta mahdollisesti koituvista hyödyistä on kerätty huomattavaa tietämystä jo vuodesta 2012 lähtien (ks. linkit ja asiakirjat seuraavilla verkkosivuilla:

http://trade.ec.europa.eu/doclib/cfm/doclib_section.cfm?sec=146

- **Vaikutustenarviointi**

EU:n ja Yhdysvaltojen välisten kauppajännitteiden vähentämiseksi on poliittisesti välttämätöntä edetä nopeasti, kuten komission puheenjohtaja totesi Yhdysvaltojen presidentin kanssa pitämänsä kokouksen jälkeen ja Eurooppa-neuvosto vahvisti 16. toukokuuta 2018 Sofiassa järjestetyssä epävirallisessa kokouksessa. Virallisesta vaikutustenarviointimenettelystä on tämän vuoksi luovuttu.

- **Perusoikeudet**

Suositus on yhdenmukainen EU:n perussopimusten ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan kanssa.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tullien poistamista koskevalla sopimuksella on kielteinen vaikutus EU:n talousarvioon, sillä teollisuustuotteiden tullien poistamisen vuoksi tullimaksuja jäisi saamatta noin 2,2 miljardia euron arvosta (vuoden 2017 tiedot). Välillisiä positiivisia vaikutuksia on odotettavissa arvonlisäveroon, muihin veroihin ja bruttokansantuloon perustuvien tulojen kasvusta.

5. LISÄTIEDOT

- **Menettelykysymykset**

Komissio neuvottelee EU:n puolesta. SEUT-sopimuksen 218 artiklan 4 kohdan mukaisesti ehdotetaan, että Euroopan unionin neuvosto nimeää kauppapoliittisen komitean komiteaksi, jota on kuultava neuvottelujen aikana.

Euroopan parlamentille tiedotetaan kaikista menettelyn vaiheista SEUT-sopimuksen 218 artiklan 10 kohdan mukaisesti.

Komissio julkaisee tämän suosituksen liitteineen välittömästi suosituksen hyväksymisen jälkeen.

Komissio suosittelee, että neuvosto julkaisee neuvotteluohjeet heti niiden hyväksymisen jälkeen.

Suositus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

luvan antamisesta aloittaa Amerikan yhdysvaltojen kanssa neuvottelut teollisuustuotteiden tullien poistamista koskevasta sopimuksesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 3 kohdan ja 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 3 ja 4 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Komissiolle annetaan lupa aloittaa neuvottelut Euroopan unionin puolesta Amerikan yhdysvaltojen kanssa teollisuustuotteiden tullien poistamista koskevasta sopimuksesta.

2 artikla

Neuvottelut käydään liitteessä olevien neuvoston neuvotteluohjeiden pohjalta.

3 artikla

Komissio käy neuvottelut [neuvoston nimeämää erityiskomiteaa] kuullen.

4 artikla

Tämä päätös ja sen liite julkaistaan välittömästi sen jälkeen kun ne on hyväksytty.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*